

به نام خدا

بررسی فقهی - حقوقی

اعدام تعزیری

مؤلف:

کریم مجتبیوی

نظارت علمی:

دکتر عباسقلی انصاری

سرشناسه : مجتبیوی، کریم، ۱۳۶۹ -
 عنوان و نام : بررسی فقهی- حقوقی اعدام تعزیری /مolf کریم مجتبیوی.
 پدیدآور
 مشخصات نشر : تهران: گنوا: موسسه پارسا مگا مینکر گام اول، ۱۳۹۵.
 مشخصات : ۱۴۳ ص.
 ظاهری
 شابک : ۱۱۰۰۰۰ ریال ۴-۸۰۹۵-۶۰۰-۹۷۸:
 وضویت فهرست : فیا
 نویسنده
 شناسه روده : انصاری، عباسقلی
 مؤلف : روه زیان شرکتهها
 رده بندی کنگره : III ۱۳۹۵۲۷۲ ۲/۸خ/
 رده بندی دیویی : ۲۲/۶۸

عنوان کتاب : بررسی فقهی - حقوقی اعدام تعزیری
 تالیف : کریم مجتبیوی
 نظارت علمی : دکتر عباسقلی انصاری
 ناشر : انتشارات بین المللی گنوا
 همکار ناشر : موسسه پارسا مینکر گام اول
 مدیر اجرایی : محمدصدیق سپهری نیا
 صفحه آرا : آریتا گوهری
 سال و نوبت چاپ : ۱۳۹۵ / اول
 شمارگان : ۱۰۰۰
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۹۵-۸۰-۴
 قیمت : ۱۱۰۰۰۰ ریال
 آدرس : میدان انقلاب، ضلع شمال غرب میدان، جنب بانک رفاه، پلاک ۵۹، طبقه ۲، واحد شرقی
 تلفن : ۰۲۱-۶۶۵۶۲۰۴۴-۶۶۵۶۲۶۳۹ ۰۹۱۲۷۹۸۱۶۵۴

فهرست مطالب

۹	مقدمه
	فصل اول: بررسی فقهی تعزیر
۱۳	مفهوم و معنای تعزیر
۱۶	تعزیر در قرآن و مدنیق آن
۱۷	تعزیر در سنت
۱۷	به کار بردن تعزیر به صورت مجاز
۱۸	به کار بردن تعزیر به معنا تادیب
۱۸	به کار بردن تعزیر به معنای ضرب کمتر از حد
۱۹	به کار بردن تعزیر به معنای ضرب خفیف
۱۹	به کار بردن تعزیر به معنای ضرب شدید و عقوبت دردناک
۲۰	به کار بردن تعزیر در مورد جمع بین ضرب و غیر آن
۲۰	به کار بردن تعزیر به معنای مجازات معین غیر از ضرب
۲۱	تعزیر در کتاب های فقهی
۲۱	دوره اندراج
۲۱	دوره استقلال
۲۲	دوره خروج از انحصار
۲۲	تعزیرات در جرایم مقدر و غیر مقدر

۲۳	تعزیر معین یا منصوص شرعی
۲۴	مورد اول
۲۴	مورد دوم
۲۴	مورد سوم
۲۴	مورد چهارم
۲۴	مورد پنجم
۲۵	انواع تعزیر اعتبار وسیله کیفر و مجازات
۲۵	تعزیر به عنوان یفر بدنی
۲۷	تعزیر به شکل سایر مجازاتها
۲۹	حدود اختیارات حاکم شرع در تعزیرات
۳۵	بررسی تاثیر توبه در تعزیرات
۳۵	یکسانی حدود و تعزیرات
۳۶	عدم تاثیر توبه در سقوط تعزیر
۳۷	سقوط مطلق تعزیرات با توبه
۳۹	اهداف تعزیر
۳۹	اهداف مجازات ها
۴۱	اهداف مجازاتهای اسلامی
۴۱	ضمانت اجرای قانون
۴۲	اقامه عدل
۴۳	پیشگیری از تکرار جرم
۴۴	ارعاب و عبرت دیگران
۴۴	جلوگیری از تضییع حدود الهی

۴۶ بحث و بررسی
۴۶ فلسفه وضع تعزیر
۴۹ نظریه انحصار
۵۰ نظریه تعمیم تعزیر به مجازات اعدام
۵۶ نتیجه گیری

فصل دوم: بررسی مصلحت و جایگاه آن در نظام کیفری ایران

۶۲ بررسی جرمی مصلحت
۶۲ مصلحت در لغت
۶۳ مفهوم مصلحت
۶۴ دسته اول
۶۴ دسته دوم
۶۵ دسته سوم
۶۵ دسته چهارم
۶۵ جایگاه فقهی مصلحت
۶۹ دلایل حجیت مصالح مرسله
۶۹ دلیل اول
۶۹ دلیل دوم
۷۰ دلیل سوم
۷۰ دلیل چهارم
۷۰ چگونگی تشخیص مصالح مرسله
۷۱ تشخیص مصلحت در فقه امامیه
۷۱ بررسی مصلحت و حجیت آن

۷۵ مصلحت و علت و حکمت حکم
۷۵ حکمت حکم
۷۷ علت حکم
۸۰ مصلحت به عنوان مبنای حکم شرعی
۸۰ دیدگاه اول:
۸۱ دیدگاه دوم
۸۴ مصلحت به عنوان حکم حکومتی
۸۶ دیدگاه اول
۸۶ دیدگاه دوم
۸۷ چگونگی نقش مصلحت در جعل نام
۹۰ تحولات تاریخی شکل‌گیری مجمع تشخیص مصلحت نظام
۹۶ تشکیل مجمع
۹۸ سیر تحولات مجمع
۱۰۱ وظایف و اختیارات مجمع تشخیص مصلحت در قانون اساسی
۱۰۲ وظیفه نخست
۱۰۳ وظیفه دوم
۱۰۴ وظیفه سوم
۱۰۸ اعتبار مصوبات مجمع در مقایسه با قوانین مصوب مجلس
۱۰۹ بررسی قانون مبارزه با مواد مخدر
۱۱۴ تناسب مجازات جرائم مواد مخدر در بین خود این جرائم
۱۱۶ بررسی مجازات اعدام در مورد جرائم مواد مخدر

فصل سوم: دیدگاه مکاتب

۱۲۵	شناخت کیفی اعداد
۱۲۶	دیدگاه بکاریا
۱۲۸	فیلترینگ
۱۲۸	فیلتر اصول:
۱۲۸	فیلتر پیش از ض:
۱۲۸	فیلتر کار کردها:
۱۲۹	تجدید نظر در مقررات رایجی
۱۳۲	دیدگاه روسو
۱۳۳	دیدگاه بنتام
۱۳۴	دیدگاه فلانژیری
۱۳۶	نتیجه گیری کلی
۱۳۹	منابع و ماخذ

مقدمه

قَدْ عَلِمَ السَّرَائِرَ، وَ خَبِرَ الضَّمَائِرَ، لَهُ الْإِحَاطَةُ بِكُلِّ شَيْءٍ، وَالْغَلْبَةُ لِكُلِّ شَيْءٍ، وَالْقُوَّةُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُ مِنْكُمْ فِي أَيَّامِ مَهَلِهِ قَبْلَ إِزْهَاقِ أَجَلِهِ، وَ فِي فَرَاغِهِ قَبْلَ أَوَانِ سَعْلِهِ، وَ فِي مُتَنَفْسِهِ قَبْلَ أَنْ يُؤْخَذَ بِكَطْمِهِ، وَلْيَمَهِّدْ لِنَفْسِهِ وَ قَدَمِهِ، وَلْيَتَرَوِّدْ مِنْ دَارِ ظُغْنِهِ لِدَارِ إِقَامَتِهِ (خطبه ۸۵: نهج البلاغه).

"به نهان آگاه است، و از اندیشه‌ها باخبر است، به هر چیزی احاطه دارد، و بر هر چیزی غالب است، و بر همه چیز توانا است. کوشش کننده از شما در ایام مهلت بکوشد پیش از آنکه مرگ او را دریابد، و در وقت فراغت قبل از اینکه گرفتار شود، و در زمانی که راه نفس باز است و هنوز گلویش را نفشرده‌اند. دمی باید برای آسایش فردا و ثبات قدم سفره طاعت آماده کند، و از سرای رفتنی برای خانه اقامت بکوشد برود"

با پیدایش جوامع بدوی، خلا وجود یک قانون و احساس نیاز به آن همواره وجود داشته و به تدریج موضوعات دیگری را بوجود آورده است. برای و ابهامات زیادی که در جوامع و حاکمیت‌های مختلف دچار تحولات زیادی گشته است.

اینکه هدف از مجازات چیست؟ آیا با پیشرفت زمان و تحول عوامل جدید و زوال برخی از آنها، بافشاری به سنت‌گرایی و عمل به قواعد گذشته صحیح است؟

در دین اسلام و به تبع آن در کشور ما، اصول و احکامی وجود دارد که برگرفته از قرآن کریم و احادیث است که منشا وجود قانون و ضمانت اجراهای خاص در بعضی از حوزه‌ها است.

آنچه که مد نظر این کتاب است بررسی می‌باشد پیرامون مجازات سالب حیات در غیر جرایم مستلزم حدود و قصاص که به آن خواهیم پرداخت. کیفر سالب حیات که مدتهاست در قوانین مختلف از جمله مواد مخدر در کشور اجرا می‌گردد و بحث‌های زیادی را پیرامون خود چه در داخل کشور و چه در انظار و مجامع بین‌المللی به همراه داشته است.

در این کتاب در ابتدا به بررسی فقهی تعزیر خواهیم پرداخت و با این بررسی در مقام اثبات منع توسل به مجازات های سنگین از جمله اعدام در حوزه تعزیرات، برخوردار خواهیم آمد. وجود قاعده «التعزیر مادون الحد» و فلسفه تادیبی وضع تعزیر صحتی بر این مدعاست. لذا اعمال کیفر سالب حیات نه بر اساس مصلحت اندیشی است و نه فقه امامیه چنین جوازی را داده موضوع مزبور با فلسفه وضع تعزیر در تضاد است. مصلحت اندیشی که مبنای قانونگذاری نهاد مجمع تشخیص مصلحت نظام است ضرورت بررسی این نهاد و قوانین مصوبش را به همراه دارد که به آن خواهیم پرداخت. در نهایت با جمع بندی مسائل نگاهی گذرا به برخی از مکاتب و صاحب نظران حقوقی می اندازیم. یک راه حل و راهکار مناسب چه در زمینه قوانین خاص و چه در بحث عدم توسل به اعدام نیز که فر سنگین ارائه خواهیم داد.